

VII ONTMOETINGSPUNTEN IN DE RUIMTE (I)

De schitterende ordening van de 5 platonische lichamen in de dodecaëdrische ruimte kan men nauwelijks bevredigend afbeelden. Alleen een driedimensionale draadfiguur, met uitsluitend de ribben en daarmee tevens de hoekpunten, zal dit *Wonder van de Ruimte* enigszins kunnen weergeven.¹

Als vanzelfsprekend vermoeden we in de platonische lichamen de openbaring van iets fundamenteels in de ruimte. Hun waarneming appelleert aan een evenzeer fundamentele karakteristiek van ons innerlijk leven. Hiervan getuigt het feit, dat door de eeuwen heen, steeds weer opnieuw, mensen getroffen worden door dit '*offenbare Geheimnis des Raumes*'. Het is alsof men zich bewust wordt van een innerlijk gegeven in de uiterlijke waarneming. - In de uitdrukking '*getroffen worden*' gaat de verwondering, het ontzag en soms ook de innerlijke ontroering schuil van de mens die dit beleeft. Beleeft in de momenten dat hij beseft ontvankelijk te zijn voor de majesteit die in dit alles ligt besloten. In de loop der tijd is dit aanleiding geweest tot allerlei bijzondere studies met betrekking tot de eigenschappen van deze regelmatige lichamen. Bijvoorbeeld:

- '*Das offenbare Geheimnis des Raumes*', door Georg Unger²; een buitengewone bijdrage tot het aanschouwelijk maken van allerlei geometrische bijzonderheden, waarbij men zich verre houdt van min of meer speculatieve interpretaties. Dit laatste ligt even anders bij:
- '*Van Theorema naar Sectio Divina*', door Dr. H.A.Naber³. Hierin wordt, naast vele andere onderwerpen, uitvoerig ingegaan op de Gulden Snede, die in de platonische lichamen en hun onderlinge betrekkingen zo veelvuldig aanwezig blijkt te zijn. - Een geheel andere benadering treft men aan in het in 1966 in theosofische kring verschenen werk:
- '*The Mathematics of the Cosmic Mind*', door Gordon Plummer⁴. Tot onze verrassing was hierin een, helaas onduidelijke afbeelding opgenomen van een soort draadfiguur als in noot 1 bedoeld, doch nu belicht vanuit de theosofische leringen, resp. gezien als uitdrukking van hetgeen in deze leringen als Kosmogenezis aan de orde wordt gesteld. De platonische lichamen blijken bij wijze van spreken een projectiemogelijkheid te bieden voor fundamentele zaken, resp. daar zelf uitdrukking van te zijn. Het boek geeft tekeningen in kleur van de elkaar doordringende kubussen en tetraëders, in rechthoekige projectie;
- prachtige illustraties en heldere systematiek vindt men in: '*Platonische und Archimedische Körper, ihre Sternformen und polaren Gebilde*', door Paul Adam/Arnold Wyss;⁵
- recentelijk verscheen nog het omvangrijke en bijzondere werk van Walther Bühler: '*Das Pentagonum und der Goldene Schnitt als Schöpfungsprinzip*'.⁶ Het geeft een indrukwekkend beeld van de betekenis van de 'Divina Propozione' op tal van gebieden.

De afbeelding in één figuur van zo'n stelsel van 22 regelmatige lichamen, stuit zoals gezegd op moeilijkheden. Een draadfiguur die de ribben van deze lichamen geheel weergeeft, telt namelijk 240 draadstukjes; dan is iedere (kleuren)-foto en iedere projectie, rechthoekig of perspectiefisch, een chaotische wirwar van lijntjes. De typische driedimensionale eigenschap dat men het '*van alle kanten*' kan bekijken, zelfs '*inwendig*' en op verschillende niveaus, het daarbij zelfs in handen kan houden, gaat op deze wijze geheel verloren. Om toch tot een soort

1 De kubussen elk met een eigen kleur, bijv. rood, geel, blauw, zwart en wit, tezamen met bijbehorend tetraëderpaar en octaëder. Binnenin een zilverkleurige icosaeëder, het geheel omsloten door een goudkleurige dodecaëder. Wie de mogelijkheid ziet om iets dergelijks zelf te maken - het is niet eenvoudig en vraagt veel geduld - verschaft zichzelf een bijzondere entree in dit bijzondere onderwerp.

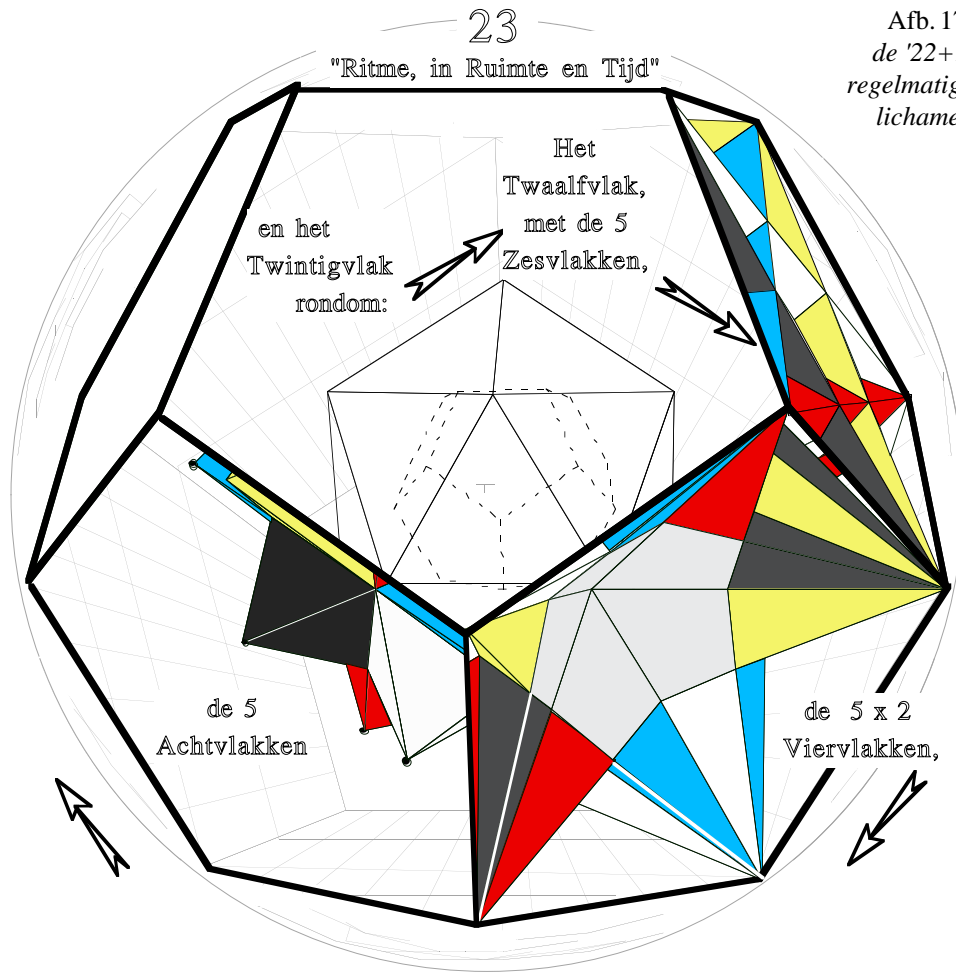
2 Unger: zie bibliogr.

3 Naber-02: id.

4 Gordon: id.

5 Adam: id.

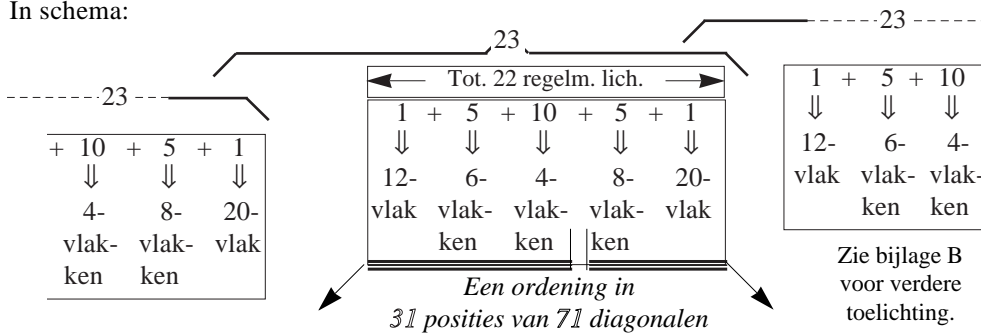
6 Bühler: id.

Afb. 17:
de '22+1'
regelmatige
lichamen

Perspectivische samenvatting van de dodecaëder met de 5 kubussen en de 5 tetraëderparen met de hoekpunten van de 5 octaëders waarbinnen de icosaeëder rond het twaalfvlak met de enz., enz., enz.

In schema:

Op het boloppervlak valt een hoekpunt van het 12-vlak steeds samen met die van 2 kubussen en 2 tetraëders. Zo zien we 100 hoekpunten als 20.

Binnen de bol liggen de overige hoekpunten van het stelsel van 22 regelmatige lichamen: 42

samenvattende afbeelding te komen is een poging gedaan waarvan afb. 17 het resultaat is. In het voorgaande is reeds enige malen benadrukt, dat alle hoekpunten van de 22 regelmatige lichamen in zo'n stelsel, tot verschijning komen in de hoekpuntrelaties van de dodecaëder. We zouden op deze plaatsen kunnen spreken van *de ontmoetingspunten in die relaties*. In dit geval dus ontmoetingspunten die tevens de hoekpunten zijn van regelmatige lichamen. Hoeveel van die punten zijn er? Hoe liggen ze in de ruimte verdeeld? We zullen zien dat hierbij opnieuw de bijzondere hoedanigheid van de platonische lichamen tot uitdrukking komt.

Het aantal hoekpunten van één stelsel:

$$1 \text{ dodecaëder} \dots\dots\dots 1 \times 20 = 20$$

$$5 \text{ hexaëders} \dots\dots\dots 5 \times 8 = 40$$

$$10 \text{ tetraëders} \dots\dots\dots 10 \times 4 = 40$$

$$5 \text{ octaëders} \dots\dots\dots 5 \times 6 = 30$$

$$\underline{1} \text{ icosaeëder} \dots\dots\dots 1 \times 12 = \underline{12}$$

De 22 lichamen tellen in totaal. . . . 142 hoekpunten

Een eigenschap van regelmatige lichamen is onder andere de diametrale positie van de hoekpunten. De afzonderlijke tetraëders vormen hierop een merkwaardige uitzondering, omdat die wetmatigheid daar pas aan het daglicht treedt in de paarsgewijze ordening van deze lichamen zelf. We hebben in afb. 13 op p. 31 gezien dat ze daarbij in de kubus verschijnen als een wederzijdse doordringing van beeld en spiegelbeeld. En daarmee verschijnt dan de diametrale ordening voor alle zojuist genoemde 142 hoekpunten. Met andere woorden:

*in de dodecaëdrische ruimte verschijnen
de hoekpunten van 22 platonische lichamen,
in een paarsgewijze diametrale ordening op
71 diagonalen*

(uiteraard ontmoeten dié elkaar in het Middelpunt van het hele stelsel).

De 71 diagonalen nemen de volgende posities in:

6 betreffen de 6x2 hoekpunten van de icosaeëder. Ze staan gericht op de middens van de dodecaëdervlakken;
(50)10 betreffen de 10x2 hoekpunten van de dodecaëder zelf en tevens de 10x4 „ „ „ hexaëders (kubussen), alsmede de 10x4 „ „ „ tetraëders. Tenslotte
15 van de 15x2 „ „ „ octaëders. Deze staan gericht op de middens van de dodecaëderrribben. In totaal:

(71)31

Zo zien we 31 waar 71 is.

Opnieuw rijst daarmee het vermoeden dat de dodecaëdrische ruimte uitdrukking is van het 'gans andere',

*het ruimtelijk analogon van een groot Mysterie:
in de bijzondere hoedanigheid van het lichaam dat Plato nog
in relatie wist te staan met 'het Heelal', de dodecaëder,
zien we vanuit onze stoffelijk zintuiglijke benadering*

*de Vernietiging, de Dood (31) . . . waar de werkelijkheid is van het Goddelijk Kind(71),
in andere bewoording ook:*

'het Kind zonder Nageslacht'.¹

¹ In de jaren '60 hoorden we deze laatste formulering voor het eerst bij monde van Mej. M. Hofmans.

In Jungs terminologie betreft dit één van de symbolen van het Zelf; het komt hier naar voren in het kwalitatief aspect van een getal. Doch vanuit welke menselijke benadering dan ook, er wordt geëduid op *een groot Mysterie met betrekking tot het Mens zijn*.

De 'versluiting' van 71 in 31 komt merkwaardigerwijs tot stand via het getal 5. Er zijn namelijk steeds $1+2+2 = 5$ samenvallende hoekpunten van resp. 1 dodecaëder, 2 kubussen en 2 tetraëders. Hoofdstuk III gaf diverse bijzonderheden met betrekking tot het getal 5.¹ De volgende aantekening is hier nog van belang:

- "De mens geeft zich over aan een illusie, een grote vergissing, geeft zich over aan Maya ten aanzien van hetgeen in de ruimte om hem heen is uitgestald en wat hij waarneemt. Zou hij innerlijk weet hebben van de ware gedaante, dan zou hij niet het zinnebeeld hebben, dan zou hij de geest hebben. Als hij weet zou hebben van de ware gedaante van de dood, dan zou hij in de dood de uitdrukking zien, welke de zintuiglijke wereld juist móet hebben, opdat zij de uitdrukking kan zijn van de goddelijke Vader-Geest. De mogelijkheid echter, dat de dood, die anders vernietiging zou zijn, wordt getransformeerd in het zaad voor de eeuwige Ikheid, wordt gegeven door de Christusimpuls."²

Merkwaardig, dat over een periode van duizenden jaren,
 "71
 'in bijzondere 'omgevingen' gevonden kan worden.³
 En op uiteenlopende wijze manifesteert het zich daar eigenlijk
steeds in min of meer versluerde vormen van aanwezigheid,
als een stille Wenk op het Wezenlijke.
 Ook de platonische lichamen zijn hiervan blijkbaar
'de onvermoede drager'.

N.B.: opmerkelijk is ook de verschijning van 71 in de Radiaal van het aantal vlakken, namelijk:

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{cccccc}
 4\text{-vlak,} & 6\text{-vlak,} & 8\text{-vlak,} & 12\text{-vlak en} & 20\text{-vlak resp.:} & \\
 \underbrace{\text{Rd.4} = 10, \quad \text{Rd.6} = 21, \quad \text{Rd.8} = 36, \quad \text{Rd.12} = 78, \quad \text{en Rd.20} = 210}_{\text{Totaal}} & & & & & \\
 & & & & & 355 \\
 & & & & & = \\
 & & & & & 5 \times 71.
 \end{array}
 \end{array}$$

De platonische lichamen worden soms '*het Speelgoed van Bacchus*' genoemd. Oorspronkelijk echter betrof die uitdrukking hetgeen Bacchus ontving van de Titanen, namelijk een hoepel, een tol, bikkels en enige sinaasappels. Als aanduiding van de regelmatige lichamen schijnt hij voor het eerst te zijn opgedoken aan het begin van deze eeuw in een Duits tijdschrift: *Neue Metaphysische Rundschau*, anno 1906, p. 110 e.v.⁴

-o-

1 Zie deel A, hoofdstuk X, p. 158/159 wat betreft de polariteit van de handen en hoofdstuk XVII, p. 411-415 wat betreft de handhouding van de 'Menschheidsrepresentant'.

2 St.-GA112: Kassel, 07-07-09.

3 Zie de Voorbeelden-index van deel A.

4 Naber-01: p. 1.